

Submission 67

Michiels' vroege proza tussen *Golfslag* en Sartre

Maxime Van Steen

Universiteit Gent, Gent, België

Ivo Michiels (1923-2012) staat vandaag vooral bekend als experimenteel auteur. Zijn jeugdwerk kon op weinig aandacht rekenen, onder meer omdat hij er op latere leeftijd uitdrukkelijk afstand van nam. Slechts enkele onderzoekers belichtten zijn eerste prozaproducties vanuit de naoorlogse context en het katholieke, Vlaams-nationalistische milieu waarin Michiels begon te schrijven.

Stynen (1980) omschreef bijvoorbeeld zijn eerste prozawerken als karikaturale aanvallen op het existentialisme. Een interessante hypothese, die mijn inziens te snel voorbijfietst aan Michiels' complexe verhouding tot Sartre. Bruinsma (1998) las zijn debuutroman *Het vonnis* (1949) vanuit de politieke en poëtische ideeën van het jongerenblad *Golfslag* (1946 – 1950) waarvan Michiels van bij de start redacteur was. Dit levert een boeiende ideologiekritische vergelijking op, die niettemin aanvulling verdient, omdat ze het blad eerder monolithisch benadert, vanuit een beperkte selectie van essayistische bijdragen. Voor ontwikkelingen in het periodiek of elkaar tegensprekende uitspraken is in zijn studie onvoldoende ruimte, net als voor bijdragen van minder bekende auteurs.

Willen we meer inzicht krijgen in Michiels' beginwerk en zijn positionering als jong auteur, is het van belang om ook zijn vroegste prozafragmenten, gepubliceerd in *Golfslag*, te bestuderen. Bovendien is het vooral interessant om dit creatieve werk binnen de context van het blad te analyseren en vanuit Michiels' particuliere interesse in Sartres existentialisme. Dit is dan ook het uitgangspunt van deze lezing, waarin ik onderzoek hoe het creatieve proza van Michiels zich uitsprekt over literatuur en maatschappij en hoe deze uitspraken zich verhouden tot het literaire discours van *Golfslag* en Sartre. Om de teksten met elkaar te vergelijken en ze ten opzichte van elkaar te positioneren vertrek ik vanuit de sleutelbegrippen 'scénographie' en 'ethos' uit de discoursanalyse van Dominique Maingueneau (2004).